

Arbetarklassens Paradise Hotel

En kritisk diskursanalys av klasskonstruktioner och populärkulturens
Reality-TV

Lunds Universitet

Institutionen för kommunikation och medier

MKVA22:4, B-uppsats, 7.5 hp

Författare: Lisa Helgertz och Agnes Jörlin

Handledare: Martin Sundby

Examinator: Tobias Linné

Abstract

Reality programmet Paradise hotel skapade stor debatt om formatet som sådant efter misstänkta sexuella övergrepp 2021. Skeendet fick stor plats på samtalsagendan såväl som på etablerade kultursidor. Frågor väcktes om reality-formatets lämplighet och huruvida det är en del av populärkulturen, som är värd att bevara eller förändra. Syftet med denna studie är att analysera hur kultureliten i form av kulturskribenter porträtterar och beskriver reality-format, dess publik, produktion och deltagare. Kulturskribenternas krönikor analyseras utifrån Faircloughs kritiska diskursanalys och Bourdieus teoretiska ramverk om klass samt smakdistinktioner. Analysen tar även stöd från etablerade forskares studier inom fältet reality-tv, såsom, June Derry, Beverly Skeggs och Helen Wood. Det som framkom i resultatet var att skribenterna beskrev deltagare som arbetarklass. Relationen mellan produktion och deltagare beskrivs som ojämlik, vilket kan förklaras enligt Bourdieus teori kring kapital. Avsaknad av kulturell kapital medförde en viss smak och socialt beteende som kan återspeglas i reality formatets deltagare. Genomgående i studien kan tendensen kring avvisande av reality formatet kopplas till människor av hög klass med stort kulturell kapital. De som beskrivs vara av lägre klass är deltagarna som utmärkande framställs vara i en utsatt position eller på annat sätt underkastade av högre klasser. Produktionen såväl som publiken betraktas utnyttja arbetarklassens reality-deltagare och kulturskribenterna tenderar att tydligt särskilja sig från dem.

Nyckelord: Ful-finkultur, reality-tv, klass, smakdistinktioner, kapital, moral, intimitet

Innehållsförteckning

Bakgrund	4
1.1 Paradise Hotel våren 2021	4
1.2 Reality TV	4
1.3 Problemformulering och syfte	5
1.4 Tidigare forskning	5
1.4.1 Skeggs och Wood	5
1.4.2 Biressi och Nunn	6
1.4.3 Madsen och Brinkmann: Reality-deltagare och skamlöshet	6
1.4.4 Cossey och Martin: Könroller, ras och klass i Reality Tv	6
1.4.5 Stiernstedt och Jakobsson: Reality Tv som anspråk för klassrepresentation	7
1.4.6 Annette Hill om Reality TV	7
1.4.7 Forskningsvärde i vår forskning	8
Metod	8
2.1 Val av metod	8
2.2 Faircloughs kritiska diskursanalys	9
2.3 Metodkritik	10
2.4 Urval	11
Teoretiskt ramverk	12
3.1 Faircloughs definition av diskurs	12
3.2 Pierre Bourdieu: Kulturens fält	12
3.2.1 Fält och kapital	13
3.2.2 Smakdistinktioner	14
3.2.3 Habitus	14
3.3 Deery om klass och reality-tv	14
3.4 Skeggs och Woods skildring av klass och reality	16
4. Resultat och analys	17
4.1 Krönikörernas kapital och smak	17
4.2 Konstruktion av publik	18
4.3 Klass och förväntat beteende	20
4.4 Makt som centralt tema snarare än klass	21
4.5 Relationen mellan produktion och deltagare	22
5. Diskussion och slutsats	24
6. Källförteckning	26
7. Empiriskt material	27

1. Bakgrund

Reality TV är något som alla tycks ha starka åsikter om, även de som bestämt menar de inte kollar på det. Anette Hill forskare inom ämnet, beskriver att reality talas mer om än att faktiskt ses på. Innehållet blir en källa för skvaller och samtal bland människor och rubriker vid tidningar (Hill 2015:1ff). Tillsammans fann vi ett intresse för den stora diskussionen och hur det kommer sig att många tydligt tar avstånd till Reality TV-program. Många gånger handlar kommentarerna om en upplevd olämplighet och genom att undersöka kulturkrönikor vill vi studera kulturomdömen om den så kallade "fulkulturen". Kulturkrönikorna behandlar programmet Paradise Hotel vilket är ett mycket känt och aktuellt realityprogram. Hur beskrivs egentligen programmet utifrån klassdiskurser och vilken klass associeras till populärkulturens realitygenre?

1.1 Paradise Hotel våren 2021

Under våren 2021 lanserades den 14 säsongen av Paradise Hotel vilken skulle leda till stor omskrivning i flera medier. Programmet går ut på att deltagarna tävlar i par om en summa pengar och det beskrivs vara ett psykologiskt spel där alkohol, fest och sex är centrala aspekter. Som deltagare åker man ut genom att inte vara del av ett par som består av en man och en kvinna. I den senaste säsongen lanseras ett avsnitt där misstänkta sexuella övergrepp av en manlig deltagare visas. Morgonen efter de misstänkta sexuella övergreppen ingrep produktionen och den misstänkte mannen tvingades lämna (Wijk 2021). Samtliga produktionsbolag involverade fick massiv kritik i sin krishantering. I samband med att avsnittet släpptes uppstod en stor debatt om valet att ta med skeendet där den manliga deltagaren försöker övertala de kvinnliga deltagarna att ha sex med honom. Förutom detta diskuterade och ifrågasatte debattörerna deltagarna och formatet i stort. Debatten skulle senare leda till att den nämnda säsongen av Paradise Hotel plockades bort och att nästkommande inspelade säsong inte alls sändes.

1.2 Reality TV

Reality-television är ett fenomen som exploderat de senaste årtiondena. Definitionen av Reality-tv är svårdefinierad, men kan ses som en definition av en bred skara av program. Termen beskrivs ha en flytande mening för olika människor i olika historiska kontexter.

Professor June Deery (2015: 2ff) föredrar dock en definition enligt följande; “pre-planned but mostly unscripted programming with non-professionals actors in non fictional scenarios”. Deery menar att reality-tv kan ses som ett resultat av en samtida övervakning och marknadsivering av framförda uttryck av identiteter samt vardag. Formatet beskrivs vidare ha formats i ett transformerat TV-klimat med nischade TV-kanaler och utbyten av programformat från olika länder.

1.3 Problemformulering och syfte

Uppsatsen syfte är att undersöka hur kulturskribenter skildrar klass i kulturkrönikor om reality-tv. Undersökningen har som ambition att bidra till en bättre förståelse för hur klass i populärkulturens reality-tv porträtteras av kulturskribenterna. I analysen benämns skribenterna som en kulturelit av anledning att belysa deras möjlighet att påverka och framhålla sina åsikter om olika kulturformer. Genom att undersöka vilka klasser som associeras till respektive kulturform och vilken bild av reality som porträtteras av kultureliten. Ur denna utgångspunkt har följande frågor formulerats;

- Vad går det att utläsa om kulturskribenternas klassposition i förhållande till deltagarna och produktionen bakom reality-tv programmet Paradise Hotel?
- Hur konstrueras publiken till Paradise Hotel av kulturskribenterna?
- Vilka direkta och dolda meningar går att finna om kulturelitens förväntningar på reality som format?

1.4 Tidigare forskning

1.4.1 Skeggs och Wood

I Skeggs och Woods forskning beskrivs förväntningar om autentiska känslouttryck och oregisserat innehåll vid en iscensatt miljö som en av de stora dragningskrafterna till reality-tv. Reality-formatet beskrivs manipulera tid och rum vilken kan stärka relationen till tittarna och det autentiska i genren där en social gemenskap kan förverkligas (ibid 2008: 559) I artikeln beskrivs moraliskt värde transparent och värdefullt i vårt samhälle. Skribenterna uttrycker det som en effekt av en ekonomi som blivit mer affektiv och moraliskt driven. De moraliska aspekterna förklaras vara en anledning till att reality-tv som många gånger innehåller brist av moraliska aspekter avvisas.

1.4.2 Biressi och Nunn

Biressi och Nunn beskriver dilemmat i realityserier att avbilda det verkliga och "riktiga människor" och det relativa som medföljer i vad som kan ses som sann representation. Drivkraften att representera eller avbilda verkligheten leder till debatter (Biressi & Nunn 2005:1:ff). Enligt forskarna kan reality-tv ses som produktion av kunskap, sanningssägande och autenticitet. Studien menar vidare att genren är extra sårbar för kritik om verklighetshalten eftersom namnet reality per definition kräver "verklighet". Forskarna menar dessutom att "reality" per definition ger rätten och privilegiet att representera verkliga människor till skillnad från fiktiva program (ibid). Skribenterna beskriver att politiken bakom reality-tv kan ses som kulturpolitik. Genren beskrivs vidare vara mer bekymrad av social ojämlikhet snarare än arbetarklassen i sig. Skribenterna menar dock att identitetspolitik är talande för reality och dess representation (Biressi & Nunn 2005:3).

1.4.3 Madsen och Brinkmann: Reality-deltagare och skamlöshet

I Ole Jacob Madsens och Svend Brinkmanns artikel *Lost in Paradise: Paradise Hotel and the Showcase of Shamelessness* undersöks de norska och danska versionerna av reality-tv-serien *Paradise Hotel*. I artikeln beskrivs det hur deltagarna kan betecknas som skamlösa efter fysiska och psykologiska avslöjanden som fångats på kamera. Vidare beskriver artikeln att den medialiserade skamlösheten kan leda till skam och ånger för deltagarna när kamerorna stängs av. Skammen och ångern beskrivs som potentiella personliga risker som kan uppstå på grund av formatets starka könsroller eller explicita innehåll. Madsen och Brinkmann beskriver detta och menar att reality-tv många gånger kan leda till oönskade personliga konsekvenser för deltagarna.

1.4.4 Cossey och Martin: Könsroller, ras och klass i Reality Tv

I artikeln *Women, anger and emotion management in Love Island* skriven av Olivia Cossey och Jessica Martin applicerar skribenterna Hootchils teori om emotionellt management. Hootchils teori beskrivs som känsloregler och vad som är lämpligt att agera och utöva i varierande sociala sammanhang. Känsloregler beskrivs både vara beroende av individens egna reflektion av känslor likväl vad som förväntas i en samhällelig kontext. Artikeln utgår från realityserien *Love Island* som fenomen där heteronormativa förhållanden är del av spelverket. Cossey och Martin analyserar hur intersektioner rörande kön, ras och klass

framställs samt medialiseras i serien med hjälp av teoretisk ramverk av Hootchild (Cossey, Martin 2020:1). Författarna utvärderar även genrens fokus på deltagarnas fysiska kroppar. Analysen hävdar att kropparna utvärderas och valideras utifrån marknadsutbyte i publikens ögon (Cossey och Martin 2020:2f). I textanalysen av reality-serien *Love Island* analyseras innehållet med bland annat kritisk diskursanalys som metod. Vår forskning tar inspiration av Cossey och Martins forskning eftersom den ämnar att undersöka liknande samhällsliga förhållanden och strukturer.

1.4.5 Stiernstedt och Jakobsson: Reality Tv som anspråk för klassrepresentation

Stiernstedt och Jakobsson beskriver i sin artikel "*Watching reality from a distance: class, genre and reality television*" (2011) om den kulturella betydelsen av reality tv ger anspråk på att den ska representera verkligheten. Artikeln presenterar en klassanalys av reality-tv och utfördes under en tidsram på ett års tid med 1000 deltagare. Syftet med analysen var att fördjupa förståelsen av de kulturella dimensionerna av reality-tv som genre samt att öka förståelsen för bilden av klass i reality-tv. Forskarna menar att det avsedda med undersökningen var att människor från överklassen som tillhörde samhällseliten var överrepresenterade i reality-tv. Däremot utmätte resultaten att arbetarklassen förekom dubbelt så ofta i reality-tv än i tv i allmänhet. Trots att arbetarklassen representeras i reality-tv menar forskarna att representationen många gånger inte erbjuder ett demokratiskt utrymme där de får sin röst hörd. Resultaten utmätte nämligen att det inte rädde någon tvekan om att arbetarklassen framförallt förses med en röst och därmed är en ytterligare arena där hierarkier avgör vem som har möjlighet att tala.

1.4.6 Annette Hill om Reality TV

Hill (2005: 1ff) beskriver reality-tv som ett fenomen som det talas mer om än vad det ses på. Vidare menar Hill att ord som tidsslöseri, låg klass och skräp flitigt används när människor talar om reality-tv. "Just rubbish really, but I think I watched them all" är ett citat från en 23 årig kvinna som Hill tar upp. För att lyfta ett exempel beskriver Hill realityserien *Splash* (ibid: 2005: 1ff) blev utnämnd till en placering av de tio topp sämsta tv-serierna av times tv-kritiker år 2013. Trots detta och en rad andra kritiska uttalanden lockade programmets första avsnitt i Storbritannien över fem miljoner tittare. Hill refererar till författaren Seth Kaufman som förklarar att reality tv är det historiskt mest kommersiellt framgångsrika formatet. Produktionen är billig, kritikerna många och genren beskrivs som okultiverad och

värdelös. Kaufman menar vidare att alla har något att säga om fenomenet inte minst dem som inte vill ödsla tid på det.

1.4.7 Forskningsvärde i vår forskning

En hel del tidigare forskning om reality i populärkulturens fält handlar om innehållet och hur deltagarnas identitet framställs och mottas av publiken. Representation är en röd tråd som kan urskiljas i tidigare forskning, exempelvis undersöker Stiernstedt och Jakobsson klass-representation i TV. Till skillnad från tidigare forskning likt Stiernstedt och Jakobsson undersöker vi hur klass representation i reality-tv skildras av kultureliten. Tidigare nämnda studier är intresserade av att analysera reproduktion av normer och ideal i innehållet. Vårt intresse grundas i att undersöka kulturelitens positionering till populärkultur. Biressi och Nunn samt Cosey och Martins studier av reality-tv tar avstamp i identitetsproduktion och representation av dessa i innehållet. Vi följer i detta spår, men fördjupar oss i klass istället för identitet som stort och hur det framställs av kultureliten. Bortsett från detta har vi även tagit hänsyn till det faktum att det redan finns mycket forskning om reality-tv:ns dragningskraft, effekt och mening för publiken, därför väljer vi att inte djupdyka i dessa aspekter.

2. Metod

2.1 Val av metod

Med avstamp i uppsatsen syfte att undersöka diskurs om klass i kulturkrönikor kopplat till populärkultur, mer specifikt reality-tv. Föreställningar kring respektive klass, smakpreferenser, värderande av olika kulturformer och position i samhället är aspekter vi ämnar att undersöka. Kritisk diskursanalys är en lämplig metod som studerar institutioner som kunskapsproducenter där meningsskapande kan förstås genom diskurs (Berglez 2019: 226). Vi ansåg att metoden har förmågan att studera maktrelationer kopplat till värdering av olika kulturformer och samhällliga relationer.

Målet med arbetet är att synliggöra kulturelitens åsikter om klass i reality-tv. Förutom det direkt nämnda såsom värdeladdade ord i krönikorna krävs redskap för att förstå det implicita och dolda innebörderna om klass och populärkulturen. En tillämpning av den kritiska diskursanalysen hjälper oss att svara på implicita meningar eftersom analysmodellen uppmärksammar hur medietext gynnar, förhandlar eller motverkar olika agendor och

intressen i samhället (Berglez 2019: 234). Genom att undersöka kulturkrönikor med den kritiska diskursanalysen kan med andra ord skribenternas dolda budskap angående klass och smakpreferenser i texten lyftas.

Winther Jørgensen och Phillips (2000: 11) förklarar diskursanalysen som en vidareutveckling av socialkonstruktivismen. Diskursanalysen beskrivs som ett av flera socialkonstruktivistiska angreppssätt. Socialkonstruktivismens uppfattning är att människors kunskap inte kan betraktas som objektiv fakta. Istället menar perspektivet att verkligheten endast är tillgänglig som en produkt av människors sätt att kategorisera världen. Världsbilden människor har är inte konstant och det diskursiva handlandet bidrar till att konstruera sociala värden såsom kunskap, identitet och sociala relationer. Människors sätt att uppfatta världen skapas och upprätthålls via sociala processer och således menar det socialkonstruktivistiska perspektivet att sociala konstruktioner både skapar gemensamma sanningar och strider för vad som anses vara sant och falskt. (Ibid 2000)

2.2 Faircloughs kritiska diskursanalys

I syfte att finna underliggande maktförhållanden och klass-konstruktioner som kulturkrönikorna grundas på har vi använt oss av Faircloughs kritiska diskursanalys. Analysmodellen är en tredimensionell modell som utgår från tre relationer; text, diskursiv praktik och sociokulturell praktik (Berglez 2019: 234f).

Den första dimensionen är text, vilken används för att i studera skribenternas användning av värdeladdade ord i förhållande till klass-konstruktioner och reality. Detta för att analysera språkliga formuleringar som en form av meningsskapande som bidrar till klassdiskurser och värdering av kultur.

Diskursiv praktik är den andra dimensionen. Denna beskriver hur text kan fungera som en diskursiv praktik i förhållande som ett objekt för konsumtion och produktion. Texten kan påverkas av skribenten ifrågas erfarenhet och intressen exempelvis (Berglez 2019:235). Denna dimension kan tillämpas i vårt arbete för att se huruvida skribenternas erfarenhet av Reality-branschen speglas i deras texter och hur den värderas som kulturform. Vad som utesluts och uppmärksammas i skildringen av reality i förhållande till kulturvärderingar och associationer till klass blir därför intressanta aspekter att undersöka i denna dimension.

Den tredje dimensionen är den sociokulturella praktiken, vilken förutsätter att produktion och konsumtion av text är beroende av mer generella språkliga och samhälleliga-strukturer (Ibid 2019). I dessa samhälleliga och språkliga-strukturer finns dominerande respektive marginella förhållningssätt till diskurser. I denna dimension kommer vi fördjupa oss i vilka perspektiv och värderingar som presenteras till reality-formatet, i relation till klass och smakdistinktioner. Värderandet av olika kulturformer och associationer av dessa till diverse klasser kommer därför analyseras och hur detta konstitueras genom språket.

Fairclough analyserar dessa element separat för att sedan presentera dessa tillsammans (Jørgensen och Phillips 2002:81). Precis som Fairclough kommer vi analysera dessa dimensioner separat och sedan presentera dem tillsammans i analysen. Möjligtvis hade andra metoder i uppsatsen även kunnat tillämpas som ytterligare stöd såsom kvalitativ innehållsanalys. Valet föll i kritisk diskursanalys baserat på metodens fallenhet att analysera maktstrukturer som är talande för specifikt klass-tillskrivningar i en samhällelig kontext. Vi menar att kritisk diskursanalys är en tillräcklig metod för att djupgående kunna besvara frågeställningarna om klass-diskurser i materialet.

2.3 Metodkritik

I analysen av materialet är det viktigt att framhålla att vi det vill säga skribenterna av avhandlingen, inte kan frigöra oss från de diskurser och värderingar som vi tillhör. Genom Faircloughs kritiska diskursanalys vill vi blottlägga konstruktioner av klass. Analysen kommer med stor sannolikhet ofrånkomligt färgas av våra tidigare erfarenheter och kontexten vi lever i (Lindgren: 2009). All kvalitativ forskning är även i viss mån beroende av vart forskaren riktar blicken. Av dessa anledningar är det extra viktigt att vi förhåller oss till en god forskningssed för kvalitativa studier. Vi hade därför intersubjektivitet i åtanke av den analytiska delen av arbetet, det vill säga i tolkningsarbetet av arbetet (Ekström & Larsson 2010:17). Genom att vara konsekventa med att ställa samma frågor till samtliga texter och analysera med hjälp av det teoretiska ramverket. Detta med hjälp av utdrag från det empiriska materialet, för att kunna stärka tillförlitligheten och trovärdigheten i undersökningen.

2.4 Urval

Tidigt i urvalsprocessen valdes tjugo kulturkrönikor om nedläggningen av Paradise Hotel ut. Beslutet att använda oss av kulturkrönikor beror främst på intresset att studera uttryck som framställer klasskonstruktioner om deltagare, publiken, produktionen samt reality-formatet. Urvalet bestämdes även utifrån viljan att använda etablerade tidningar, därför valdes artiklarna från följande redaktioner; Dagens nyheter, Svenska Dagbladet, Expressen, Aftonbladet och Göteborgs-Posten. Valet att använda oss av etablerade tidningar handlar även om att vi utgår från att skribenterna på samtliga redaktioner besitter högt kulturellt kapital och är del av en kulturelit. Denna aspekten kan möjligtvis problematiseras eftersom skribenterna tillskrivs tillhöra en homogen grupp av människor. Vi menar däremot att det inte är skribenternas individuella preferenser som undersöks utan snarare deras delaktighet i en kulturelit som har förmågan att uttrycka sig på etablerade kultursidor. Människor med tillträdet på de etablerade kultursidorna behandlas därför en enhetlig krets. Genom att benämna kulturskribenterna som kulturelit riskerar vi även att läsaren har negativa associationer till uttrycket, detta är inget som vi vill utan använder snarare termen för att beskriva skribenternas makt och förmåga att bilda opinion.

I urvalsprocessen arbetade vi både med tabloid-artiklar och artiklar från internet av samtliga redaktioner, i syfte att vidga utbudet av material samt nå en rättvis överblick av materialet. När vi skapat oss en överblick förstod vi att artiklarna som var av mest relevans var skrivna under två veckor i slutet av april och början av maj 2021, därför valdes fyra artiklar från denna tidsperiod. Frågan om relevans handlar om att kulturkrönikorna som publicerades vid den nämnda tidpunkten berör händelserna av misstänkta sexuella övergrepp som sändes den 20 april i Paradise Hotel. Denna händelse ledde nämligen till en stor debatt om händelsen och reality som format. Valet av de fyra artiklarna var även baserat på det faktum att de diskuterade värdering av kultur-format samt klass. Valet att studera kulturkrönikor grundas i skribenternas position som kulturelit och hur dessa representerar och diskuterar klass i koppling till reality-tv. Slutligen resulterade detta till fyra kulturkrönikor från de fyra nämnda tidningarna publicerade mellan den tjugofjärde april till den sjunde maj. Artiklarna som valdes fanns både som tabloid-artikel och internet-artikel, vilket vi såg som en indikation på att kulturkrönikorna var medvetet värdesatta av redaktionerna.

3. Teoretiskt ramverk

3.1 Faircloughs definition av diskurs

Analysen har som syfte att blottlägga och lyfta värderingar, opinioner, dominansförhållanden, klass-konstruktioner eller andra föreställningar som döljs i kulturkrönikorna. Berglez (2019: 236) beskriver att sådana förhållanden och värderingar många gånger döljs av etablerade diskurser. Av anledning att begreppet diskurs är återkommande i analysen vill vi redogöra definitionen som används. Faircloughs kritiska diskursanalys kan förutom som metod användas som teori, detta eftersom begreppet diskurs är ett bestämt sätt att tala om samt förstå världen.

Den definitionen av begreppet vi kommer att använda är i enlighet med metodvalet av Faircloughs kritiska diskursanalys. Faircloughs (1995:18) definition av diskursbegreppet är uppdelat i två huvudsakliga betydelser. Den första betydelsen är den som används inom språkvetenskapen som beskriver diskursen som en social handling och interaktion som sker då människor interagerar med varandra. Den andra betydelsen är den som används inom poststruktivistisk teori och beskriver diskursen som en social konstruktion av verkligheten och en form av kunskap. Fairclough sammanfogar de två nämnda betydelser i sin definition. Diskurser fungerar enligt Fairclough som representationer av det sociala livet, där sociala aktörer beroende av deras position betraktar och representerar det sociala livet på olika sätt. I en diskursordning finns det dominerande respektive marginella synsätt. Vidare beskriver Fairclough att texter alltid återger något, som påverkar sociala identiteter och relationer (Fairclough 2001:235).

3.2 Pierre Bourdieu: Kulturens fält

I analysen kommer sociologen Pierre Bourdieu begrepp om makt, kapital, fält och smak att användas. Genom att använda Bourdieus begrepp som teoretiskt ramverk kan analysen redogöra om sociala och kulturella skillnader som presenteras av kulturskribenterna. Det som skrivs av kulturskribenterna kan med Bourdieus begrepp påvisa deras ställning i förhållande till deltagarna, publiken och produktionen bakom Paradise Hotel. Dessutom ska Bourdieus teoretiska ramverk beskriva hur det kommer sig att populärkulturen många gånger avvisas av högre klasser.

Bourdieu (1986: 12) menar att alla är en del av det kulturella spelet och att vår smak positionerar individen i det sociala rummet. Kulturella skillnader och bedömningar är en del av klasssamhällets maktordning eftersom det skapar smakdistinktioner mellan olika grupper i samhället (Lindberg 2009: 34 f, se Bourdieu 1986). Fortsatt menar Bourdieu att smakomdömen om musik, konst och annat inom kultur används för att inta en plats i det sociala rummet. Endast få privilegierade har enligt Bourdieu den rätta känslan för att avgöra de som bör betraktas som fint eller förkastligt i sociala sammanhang. De personer som förstår sig på finkulturen besitter högt kulturellt kapital och visa på att det finns en skillnad mellan dem och de som inte har ett det rätta kulturella kapitalet, (ibid)

3.2.1 Fält och kapital

Broady (2004) beskriver Bourdieus teorier om maktförhållanden förklarar utifrån ett antal begrepp. Ett av dessa begrepp kallar "fält". Ett fält är ett socialt sammanhang där alla delar samma intresseområden och strävar efter en högre position i hierarkin. Fälten skapas i sammanhang där människor strider om materiella och symboliska tillgångar. Ett annat kriterium för att ett socialt sammanhang ska räknas som fält är att det råder en enighet i vad som är av värde. Av anledning att fält är inskränkta till en viss miljö har olika fält egna valutor i vad som är av värde. Ett annat viktigt begrepp för att förklara makt är kapital som avgör den hierarkiska ordningen i gruppen. Framförallt talar Bourdieu om tre avgörande kapital; socialt, kulturellt och ekonomiskt kapital. Det ekonomiska kapitalet handlar om individen i gruppens ekonomiska tillgångar, vilket Bourdieu menar är ett av de absolut främsta maktmedlen. Det sociala kapitalet beskriver bland annat individens sociala kontakter och om dessa är gynnsamma eller "rätt kontakter". Socialt kapital behandlar även förmågan att påverka andra människor eller på annat sätt uppfylla en hög social status. Kulturellt kapital beskriver saker såsom ett öga för god smak, allmänbildning, förmåga att kunna föra sig i olika rum och behärskande av olika språk. Ibid (2004) Begrepp såsom kapital och fält kommer appliceras i analysen för att se eventuella ojämlikheter i tillskrivningar av klassdiskurser och smakpreferenser till reality-tv. För att analysera de dominerande trosföreställningarna hos kulturelitens beskrivande av reality-tv, kommer kapitalinnehav och associationer till klasser utifrån reality-tv:s publik, deltagare och produktion tillämpas.

3.2.2 Smakdistinktioner

Broady (2008) förklarar Bourdieus teori om smak som något som människan inte föds med utan något som denne socialiseras till. Bourdieu och hans medforskare undersökte olika kulturer i franska befolkningen gällande smakdistinktioner och värderingar. Forskningen visade att det fanns belägg för att människor inom illegitim kultur erkände den legitima kulturens överlägsenhet. Den bildade finkulturen kunde på så sätt legitimeras och accepteras av samtliga. Detta sågs som bevis på kulturella maktförhållanden existerar samt att överklassens kultur dominerade och att denna erkändes av samhället i stort (Broady 2004). Begreppet smakdistinktioner är lämpligt att använda som teoretiska ramverk för att kunna undersöka hur kultur värderas i förhållande till vad som är legitim och högaktad kultur. Smaken kan även tillskrivas som ett kulturellt kapital och en form av makt som vi utgår från att kultureliten i form av kulturskribenterna besitter. Bourdieu menar att smakdistinktioner påverkar individens position i det sociala rummet eftersom smaken legitimerar sociala maktförhållanden och klassers maktordning (Lindgren 2009: 35).

3.2.3 Habitus

Habitus kan kortfattat beskrivas som system av positioner som skapar olika attityder och smakpreferenser. Bourdieu menar att kollektiva minnen och vanor är grunden för systemet och tilldelning av positioner (Broady 2004s 2). Bourdieu resonerar kring att det symboliska kapitalet finns impregnerat i kroppen, i form av habitus som ett resultat av sociala erfarenheter. Habitus är något som alla individer i samhället utvecklat beroende på vilken miljö som individen befunnit sig i. Olika klasser har med andra ord olika habitus, vilket i sin tur påverkar smaken. Därför menar Bourdieu att olika klasser känner avsky och kärlek för olika saker.

3.3 Deery om klass och reality-tv

Deery (2015) beskriver en ojämlik relation mellan deltagare och produktion där deltagarna från lägre klasser lägre tillträds på producenternas villkor. Produktionen beskrivs kapitaliserar på deltagarnas erfarenheter där reality-program är mer öppna för exploatering av deltagarna. Deery kopplar detta till en tid av upprättandet av välfärdsstaten, då arbetarklassen varit under byråkratisk övervakning. I reality-tv:s fall beskrivs övervakningen vara i underhållningssyfte och många gånger avskilt från policys. Derrys resonemang om

brister av policys används i analysen för att skildra deltagarnas representation samt vad deltagandet kan säga om genren i stort (Deery 2015: 134f).

För att förklarar varför reality anses vara en källa för representation av arbetarklass eller lägre skikt av medelklassen används Deerys (2015: 134ff) följande argument;

- Arbetarklassens identitet har blivit en produkt för medelklassens medieproducenter och publik, där arbetarklassen beskrivs som en billig arbetskraft.
- Arbetarklassen lockas lättare av finansiella incitament.
- Arbetarklassen beskrivs ha mindre bekymmer för sociala genanta övertramp på grund av mindre överlägsen status. Det som driver deltagarna att begå övertramp beskrivs som en följd av den sociala maragliseringen. Arbetarklassen som intar reality tv scenen drivs det vill säga av viljan att synas i offentligheten.

Deerys teorier om relationen mellan reality tv:s produktion samt deltagande och dess positioner i samhället, är ett fördelaktigt angreppssätt för att analysera kulturelitens tillskrivande av respektive grupp i klass-diskurser. Många deltagare i reality-tv används för att väcka reaktion och attraktion för medelklassens publik som ges möjlighet att döma beteende etcetera av deltagarna (Deery 2015:141f). Samtidigt refererar skribenten till serien *My Big Redneck Vacation* som innehöll element som speglade en mer sympatisk rolig lägre klass med autencitet i förhållande till en stel och präktig överklass (ibid).

Deery refererar till en tradition av att kombinera klass distinktioner till moraliskt omdöme. Denna koppling av moral till klass och värderandet av kulturformer blir behjälpligt för att kunna undersöka kulturelitens skildring av populärkultur. Moral blir ytterligare en aspekt att ha i beaktning för att recensera olika kulturformer och tillskriva klass till diverser kulturformer. Vidare kan även moral-begreppet fungera som redskap för att reproducera klass- konstruktioner. Deery beskriver att lägre klasser associeras till lägre etisk standard och mindre moraliskt omdöme, vilket används som ett rättfärdigande argument för social ojämlikhet (Deery 2015:135f). Ytterligare resonemang kring lägre klassernas position i samhället kan härledas till att fattiga inte lyckas på grund utav lathet eller opålitlighet. Dessa ideer porträtteras repetitivt i reality-tv som medför en viss bild av lägre klasser i samhället (ibid). I texten refereras Bourdieus resonemang kring att kulturellt kapital kan associeras till moraliskt omdöme och klass associationer. Av detta resonemang beskrivs en avsaknad av

kulturellt kapital som ibland associeras med lathet, avsaknad av disciplin och rätt uppfostran (Derry 2015:141).

Deery redogör även om smakdistinktioner i ett borgerligt samhälle, där dekor och smakpreferenser i allmänhet anses kräva moderation och återhållsamhet. Lägre klassernas logik i smak förklaras snarare generellt som vulgär. Deery beskriver ett exempel vid denna logik; om några strass ser bra ut, varför inte addera så många som möjligt. Deery återkopplar till kommentar från nätet som beskriver en tro om att denne form av estetik kan förstås som ett försök i att ses som viktig bland lägre klasser. Alternativt kompensera för en låg rang i andra sammanhang (Deery 2015:141f). Valet av Deery forskning som teoretiskt ramverk ligger även till grund i det faktum att Deery likt vår analys använder sig av Bourdieus teorier om smakdistinktioner och moral.

3.4 Skeggs och Woods skildring av klass och reality

För att beskriva arbetarklassens roll i reality-tv kommer Skeggs och Woods forskning om reality och klass att tillämpas på det empiriska materialet. I analysen krävs ett teoretiskt ramverk som beskriver varför arbetarklassen förknippas med reality-tv. Förutom det används även teorin för att förklara och påvisa innebörden av värdeladdade ord i kulturkrönikorna.

Reality tv beskrivs av Skeggs och Wood (2011: 2) som en möjlig väg till social mobilitet och kändisskap som är kopplat till neoliberal politisk kultur. Skeggs och Wood (2011:1 f) menar att all representation antyder något om klass. Speciellt TV:n är förknippad med vardagslivet och "vanliga människor". Att reality tv många gånger benämns med kritiska kommentarer såsom att det är skräp är viktigt att poängtera enligt författarna. Skälet till det är att sådana uttalanden tillskriver antaganden om både deltagarna och publiken utifrån kulturens hierarkier, smak och värdering av andra människor. En annan viktig aspekt som framgår i forskningen är att det finns en uppfattning om att reality tv:n representerar en kris i populärkulturen. Den så kallade krisen kretsar till stor del kring att medieutvecklingen har lett till att skillnaden mellan den offentliga och privata sfären inte längre är självklar. Omkastningen av offentligheten och det privata innebär att vardagslivet eller vanliga skeenden intar huvudscenen i medier. Termen "vanlig" är ett av flera ord som är starkt med förknippat med arbetarklassen en anledning till detta är att flera länder anser att dialoger om klassindelningar är förlegade. (ibid). Omkastningen av det offentliga och det privata eller

vardagliga är relevant för vår analys eftersom det kan användas som argument för vad som är lämpligt eller ej.

4. Resultat och analys

- Vad går att utläsa om kulturskribenternas klassposition i förhållande till deltagarna och produktionen bakom reality-tv programmet Paradise Hotel?
- Hur konstrueras publiken till Paradise Hotel av kulturskribenterna?
- Vilka direkta och dolda meningar går att finna om kulturelitens förväntningar på reality som format?

4.1 Krönikörernas kapital och smak

Till en början bör skribenternas makt och klassposition identifieras för att förstå hur den verkar. I enlighet med Bourdieus teorier om maktförhållanden går det att utläsa att journalisterna som skriver kulturkrönikor på Sveriges största tidningar har ett högt kulturellt kapital (Broady 2004). Möjligheten att få uttala sig om vad som är fint eller fult, identifiera situationer eller på andra sätt identifiera exempelvis deltagarna tyder på makt (ibid:2004). Skribenternas kulturella kapital såsom ett erkänt öga för god smak bidrar med ett tolkningsföreträde där de beskriver vad som är legitimt att värdesätta. Därav kan skribenternas krönikor reproducera smakdistinktioner och vad som anses vara bra och mindre bra. Rätten att identifiera och uttala sig om sådana saker som vad som är fint eller fult är synonymt med makt (Bourdieu: 2004). Krönikörernas uttalanden fungerar med hjälp av deras kulturella höga kapital som kulturomdömen av Paradise Hotel.

I Martinssons krönika (2021) framgår det till en början inget kulturomdöme utan snarare en skildring av att det finns en delad debatt om Paradise Hotel är lämpligt som underhållning eller ej. ”Den senaste veckans debatt om ”Paradise hotel” har återaktualiserat den gamla stridsfrågan om dokusåpan som företeelse. Ända sedan den dök upp kring millennieskiftet har vi i perioder diskuterat hur lämplig den är som underhållning. Ordvalet ”stridsfrågan” antyder på att det finns en delad debatt om formatet som företeelse. Hursomhelst tar skribenten senare ställning i frågan genom följande citat,

“Tankesmedjan Katalys rapporterade för ett par år sedan att arbetarklassen är nästan helt uttraderad från våra tv-tablåer. Endast i en genre syns dessa människor. Just det, i dokusåpan.

Den är alltså en yta som är värd att försvara. Kultursidorna kan ropa om dess bristande etiska kompass hur mycket de vill. Faktum kvarstår att format som ”Paradise hotel” är sista utposten i offentligheten för en grupp vi sällan eller aldrig ser någon annanstans.”

Martinsson ”försvarar” dokusåpan som offentlig yta i hänseende till arbetarklassens deltagande. I citatet distanserar sig Martinsson från "andra kulturskribenters" anmärkta avvisande av formatet. Genom att påpeka att reality-tv är en genre för arbetarklassen menar Martinsson att den är värd att försvara. Martinssons ställningstagande bygger med andra ord på eftersträvan att alla ska representeras i TV. Vidare beskriver Martinsson i följande citat varför somliga det vill säga "de andra kulturskribenterna" avvisar formatet;

“I”Paradise hotel” kissar man på golvet och knullar i poolen som vore det ingenting. Det är dessa upprepade överträdelser av intimitetens gränser som gör att programmet betraktas som fulkultur.” (Martinsson: 2021)

Ordet fulkultur som benämning av programmet gör ett negativt anspråk. Paradise Hotel beskrivs på så sätt som ett kulturellt fenomen med avsaknad av värde. De nämnda förbrytelserna av ”intimitetens gränser” beskrivs vara anledningen till att reality-tv klassas som ”fulkultur”. Genom benämningen "fulkultur" går det att begripa att människor med högt kulturellt- och socialt kapital samt hög etisk standard ifrågasätter eller rentav förkastar det som inte legitim kultur. (Deery 2015:135f). När Martinsson försvarar formatet och anmärker kulturelitens avvisande av deltagarnas ”smaklösa” förbrytelse av uppförandekoder kan föreställningar om att det finns sociala ojämlikheter reproduceras. Genom att associera arbetarklassen till fulkultur erkänns den lägre klassens brist av den ”rätta” eller erkända legitimerade kulturen (Broady 2004). Martinssons benämning av programmet som fulkultur beskriver med andra ord skribentens höga position inom kulturens fält, vilken medför möjligheten att identifiera och tillskriva olika fenomen som korrekta/fina eller felaktiga/fula.

4.2 Konstruktion av publik

Åsikten om att Paradise Hotel som icke legitimerad kultur framkommer i Björklunds (2021) följande citat;

“För det som i början kallades förnedrings-tv handlar inte bara om festa och fucka ur, om spraytanade magmuskler och sköna tatueringar. Marknadsföringen för Paradise hotel består också av svek och att göra varandra illa. Ljuga, pusha, supa, hetsa och knulla förstås, helst hela tiden. Den som är tråkig åker ur, på affischen för programmet biter en tjejmun i orden “fucking falsk” ”

Av detta går det att utläsa hur formatet tillsammans med valet av deltagare anses leda till “moraliska övertramp”. Björklund menar även att förnedrings-tv likt namnet innebär förnedring och att ingen kan vara förvånad över det. De värdeladdade orden såsom ljuga, fucka ur, supa och svek fastslår Björklunds förväntningar på de unga deltagarna. Citatet skildrar även vad Björklund anser vara en del av formatet och vad som krävs för att vara en passande deltagare till programmet. Alla orden beskriver dessutom en förväntning om att deltagarna är mycket benägna att sakna moraliskt omdöme.

Förutom att poängtera deltagarnas brist av moraliskt omdöme beskrivs även publiken på liknande sätt i följande citat; “Det kan inte vara en överraskning för någon att förnedrings-tv innebär förnedrande beteende”. Genom att använda sig av det negativa ordet förnedring tillskriver skribenten antaganden om publiken (Skeggs och Wood 2011). Dessa antaganden utpekar en publik som uppskattar eller på annat sätt accepterar ett förnedrande beteende. Acceptansen för ett sådant beteende kan således beskriva en publik med bristande värderingar. Likväl gäller detta Björklunds skrivning; “Samma tittare som är moraliskt indignerade nu är också de som säsong efter säsong njutit av snasket och otryggheten”. I detta citat talar Björklund om en förändrad publik som plötsligt blivit moraliskt engagerade i de omskrivna misstänkta sexuella övergreppen som sändes i Paradise Hotel. Citatet utpekar kulturjournalistens åsikt om att publiken har nästintill opålitliga åsikter.

Det är även relevant att diskutera synen på publiken när vi talar om skribenternas avståndstagande till programmet och dess format. Anna Björklund menar i sin artikel “Jag är trött på feministernas Paradise hotel-hyckleri” publicerad av Göteborgs Posten (2021-05-06). Det är samma tittare som tidigare njutit av “snasket och otryggheten” i programmet som efter incidenten är upprörda. I artikeln beskriver även Björklund att reality tv:n gestaltar verkligheten där fler unga söker till Paradise Hotel än till läroplanen. Publiken till programmet menar hon är “woke-generationens tjejer” vilka benämns som unga kvinnor som klassar ordet feminist som sin identitet. Björklund förklarar att de unga kvinnorna är uppväxta med en cancel culture där de genom “stenhårda, nästan akademiska argument”

raderar det de inte gillar. Vidare menar Björklund att kvinnornas ideologiska ställningstagande tidvis är paradoxalt eftersom de är "kroppsspositiva" samtidigt som de gör skönhetsingrepp. De fruktar mäns våld mot kvinnor, men lyssnar på gangsterrap.

Ur artikeln går det att utläsa både direkta och implicita tankegångar om både deltagarna och publiken. Genom värderande ord som hyckleri och motsägelsefullhet, förklarar Björklund att argument med en positiv inställning till programmet främst är ogiltiga. Björklunds avståndstagande kan analyseras som fördömande av populärkulturens reality-tv. Hennes definition av produktionen som "Mexico-svettiga-kladdet" tyder även på detta. Bourdieu (Broady 2004) menar att få privilegierade med kulturellt kapital har den rätta känslan att avgöra vad som är förkastligt i kulturens värld. Att peka på ett förkastligt innehåll och publikens felaktiga inställning till programmet framhäver en upplevd skillnad mellan de som saknar förmåga att förstå kultur alltså publiken och de som gör det det vill säga Björklund. Med andra ord besitter Björklund ett högt kulturellt kapital och indikerar själv att det finns en skillnad mellan henne med det rätta kulturella kapitalet och publiken som anses sakna det.

4.3 Klass och förväntat beteende

Att inte följa normer och en avsaknad av självbevaringsdrift hos deltagarna skildras i följande citat av Björklund som en del av att få ingå i formatet. "De vet vad ett övergrepp är men de måste spela spelet. De förstår att de kan skada sig själva men vet att självbevaringsdrift inte ingår i formatet. Normerna är upplösta och villkoren på den heterosexuella marknaden hårdare än någonsin. Den som är tråkig åker ut."

En förklaring till Björklunds resonemang handlar om att formatet kräver exponering av den privata sfären. Skribenten avvisar exponering av det privata i det offentliga, vilket tyder på en mer återhållsam hållning i vad som bör göras till underhållning och inte. Björklund kritiserar att formatet försummar "själbevaringsdrift" och menar snarare att formatet förespråkar ett vulgärt beteende (Deery 2015). Skeggs & Wood (2008:1f) menar att all representation kan härledas till klass, likaså beteende. Benägenheten att tänja på gränserna av det privata i det offentliga kan härledas till lägre kulturellt kapital och klasstillhörighet. Skribentens avvisande av det vanliga eller privata beskriver den borgerliga mer återhållsamma estetiken och smaken. En accepterande inställning till formatet kan kopplas till lägre klasser, vars smak generellt förknippas med prålighet eller överdrift (Deery 2015). I Martinsons artikel är detta explicit "Formatet i sin helhet avfärdas gång på gång på grund av sin likgiltighet för den

bildade klassens goda smak”. Citatet beskriver den bildade klassen underkännande av formatet och vad det innebär. Benämningen “den bildade klassens goda smak” gör det tydligt att Martinsson vidhåller det dominerande förhållningssättet, att den bildade klassen har en god smak till skillnad från de som inte är bildade och uppskattar formatet. Avsaknad av kulturellt kapital i form av bildning tillskrivs som avgörande för bristen av den rätta känslan för kulturen, det vill säga uppskattning av reality-tv programmet. Martinsons poängtering klargör även hennes övertygelse att bildade förstår vad som är av kulturellt värde till skillnad från de som välkomnar formatet. Skildringen om vad som är rätt och fel att tycka när det gäller kultur antyder på en upplevd skillnad mellan de som saknar kulturellt kapital och de som innehar det. En benämnd olikhet om klassernas åsikt av formatet legitimerar på så sätt en klass maktordning. (Lindgren 2009).

4.4 Makt som centralt tema snarare än klass

Till skillnad från tidigare resonemang pekar Andén (2021) på att åtminstone vissa sociala övertramp sker i alla klassskiften. I följande citat beskriver Andén sexuella övergrepp när han talar om den misstänkte sexualförbrytaren i Paradise Hotel; “herrar som tar sig friheten att kladda, bekräftelsesökande män som använder sin framgång för att få ett överläge mot kvinnor, och unga män som bara kör och går över gränser.”

Andén diskuterar tre tv-sändningar som skildrar tre misstänkta sexuella övergrepp; Göran Lambertz livesända presskonferens, Soran Ismails “Persona non grata” och dokusåpan Paradise Hotel. Förutom att tv-sändningarna innehåller segment eller ger utrymme för misstänkta övergrepp är de skilda på flera sätt. Artikeln skildrar båda den kända juristen Lambertz, FN pristagaren och stand-up komikern Ismail samt den 21-åriga Paradise Hotel deltagaren. Förutom det är de bakomliggande produktionsbolagen SVT (Persona non grata), SVT och Expressen (Lambertz presskonferens) och Mastiff (Paradise Hotel) både kommersiella- och public servicebolag. Andén skildrar därför att denna typ av beteenden är oberoende av klass och kulturella preferenser.

Det som däremot går att diskutera är att lyfta det faktum att alla de tre männen delar ett stort socialt kapital. Förutom det befinner sig de tre männen högt upp i hierarkin av sina fält. Det blir tydligt av andens citat “...använder sin framgång för att få ett överläge mot kvinnor, och unga män som bara kör och går över gränser.” Ett överläge i form av hög position inom respektive fält kan härledas som orsak för männens beteende. Den erkända “framgången”

och en hög social status bidrar även till denna upphöjda status. (Broady 2004). De drabbade kan anses beskrivas som “unga” och möjligen oerfarna som besitter betydligt mindre social status. “Oavsett om det är i populärkulturens Paradise hotel eller det akademiska juridiska rummet sker utnyttjanden. Istället för att skilja på klasserna och dess beteenden klumpar Andén ihop dem. Det sociala beteendet beskrivs på så sätt var oberoende klass. Makt blir det centrala temat i artikeln snarare än klass-konstruktioner. Andéns artikel diskuterar att saker såsom kulturellt kapital och akademisk utbildning är irrelevant i frågan. Han pekar istället på att denna typ av utnyttjanden och beteenden mot kvinnor sker inom alla dessa tre fält.

4.5 Relationen mellan produktion och deltagare

Vidare beskriver Andén (2021) om andra ojämlika relationer och beskriver relationen mellan deltagarna och produktionen av Paradise Hotel. I följande citat beskrivs detta; “Det är anmärkningsvärt att en produktion som filmar när unga människor dricker alkohol och har sex inte har en effektiv handlingsplan för att hantera sexuella övergrepp.”

Andén påvisar det “anmärkningsvärda” i realityproduktionens bristande handlingsplaner i hantering av sexuella övergrepp med seriens premisser av “alkohol och sex”. Reality-genrens bristande skyddsnät för deltagande kan urskiljas i Andéns text.

“Det är obegripligt. Särskilt eftersom liknande saker hänt i amerikanska ”Bachelor in paradise” och i spanska versionen av ”Big Brother”.”Andén (2021).”

Det “obegripliga” och uppseväckande i Andéns mening att policys inte införts trots att liknande händelser skett innan. Relationen mellan produktion och deltagare kan ses beskrivas som ojämlik och orättvis. Deltagare av en viss “typ av människor”(martinsson) tillsätts på producenternas villkor (Deery 2015:134f). Produktioner som ofta består av medelklass övervakar arbetarklassens deltagare i underhållningssyfte, många gånger avskilt från policys. Möjligen är genrens incitament eller sökande efter drama och intimitet orsaker till avsaknaden av policys. Andéns artikel och resonemang indikerar på en bristande respekt för branschen och produktionen. Skribentens kritiska uttalanden om branschen, kan ses mer betydelsefullt eftersom han innehar ett högt kulturellt- och socialt kapital.

Liknande uppmärksammar Sima att reality-formatet bör förändras. Krönikan inleds med en tillbakablick till skribentens egna erfarenhet av branschen:

“Det är min sämsta erfarenhet i mitt vuxna yrkesliv. Minnena av en hierarkisk, grabbig och otrygg arbetsmiljö kommer tillbaka när jag tar del av historierna som nu rullas upp om realityserien Paradise hotel.”

Skribenter uttrycker värdeladdade ord och beskriver en “grabbig jargong” i produktionen hon själv var del i och kan associera dessa erfarenheter till det rådande klimatet i fråga om reality-tv. I texten kan negativa associationer och uttryck om formatet och branschen i sig fångas. Skribentens egna erfarenhet av branschen kan även betraktas som avgörande för skribentens ställningstagande både till branschen och reality-formatet som sådant. Det diskuteras och betonas ett flertal gånger i texten att element både i format och branschen bakom formatet “måste upphöra”. Sima beskriver därefter att branschen lever på deltagarnas dröm att lyckas via kändisskap i följande stycke:

“Kunde Sofia Hellqvist gå från Paradise hotel till att bli prinsessa, eller Carolina Gynning från Big Brother till framgångsrik konstnär så väcker det såklart drömmar hos andra att om att lyckas via tv-kändisskapet.”

Drömmen om kändisskap likt de två nämnda tidigare realitystjärnorna anses vara en aspekt som lockar deltagarna. I artikeln framkommer resonemang angående om att deltagarna ser möjligheten att genom kändisskap att socialt förflytta sin position i samhället (Skeggs & wood 2011:2). Människor bland lägre klasser kan söka efter offentlighetens bekräftelse på grund utav en socialt marginaliserad position i samhället (Deery 2015:134ff). Drömmen om kändisskap och möjligheten att rymmas i det offentliga kan även vara synonymt med att uppnå högre social status. Tillträde till offentligheten som innebär en plats att synas och höras på, innebär en möjlighet att påverka andra. (Broady 2004).

Skribenten rubricerar “Prinsessan Sofia och Carolina Gynning är undantag” i fetstilad underrubrik i början av artikeln och påpekar löpande i texten att det är denna dröm om kändisskap som branschen livnär sig på. Samtidigt klargörs Gynning och Prinsessan Sofia som “undantag” i texten. Genom att dessa framgångsrika reality-deltagare klassas som “undantag” spräcks drömmen om kändisskap. Drömmen om kändisskap beskrivs snarare

som ett budskap branschen nyttjar för att behålla sin status bland målgruppen. Simas artikel likt Andéns uppvisar en ojämlik relationen mellan deltagare och produktion. Genom att studera både Andéns och Simas artikel fastställs den dominerande föreställningen av att reality-formatet och dess produktionen utnyttjande av arbetarklassen. Även Martinsson lyfter liknande resonemang genom att påpeka produktionens ansvar för de deltagande i följande stycke: “Dokusåpan i sig är inte oetisk. Det är tv-branschens systematiskt utnyttjande av unga människor som är smaklös.”

Även denna artikeln rubricerar ett “utnyttjande av unga” deltagare i produktion som grundas i en ojämlik relation. Deltagarna tillsätts på producenternas villkor som kapitaliserar på dessa erfarenheter (Derry 2015:134f).

I artikeln beskrivs detta förhållande mellan produktion och deltagare som ojämlikt och branschens “utnyttjande” värderas som “smaklöst”. Artikeln sympatiserar med de unga deltagarna och det tas för givet att deltagarna inte förstår villkoren i det som de deltar i eller nyttjas av. Den dominerande föreställningen i artiklarna bidrar till bilden av unga och naiva människor som i hopp om kändisskap deltar i realityserier. Egenskaper som okunskap och brist på erfarenhet beskrivs som faktorer som bidrar till det “systematiskt utnyttjande”.

Denna typ av negativa associationer till branschen bidrar till en negativ syn på reality-formatet som sådant. Associationer i form av benämningar såsom en “smaklös” bransch med “systematiskt utnyttjande” kan bidra till bilden av ett smaklöst format med bristande moral.

5. Diskussion och slutsats

Utifrån arbetets resultat är det tydligt att skribenterna benämner eller åtminstone beskriver att reality kan ses som fulkultur. Associationerna om att en upplevd fulkultur liknar Annette Hills forskning som antyder att många aktivt tar avstånd till reality som fenomen. Genom negativa benämningar tillskrivs formatet som ett kulturellt fenomen som saknar värde. Resultatet av analysen visar på att alla krönikörer anser att det finns en kulturell skillnad på reality programmet Paradise Hotel och andra kulturella fenomen. Denna typ av värdering av olika kulturformer har ett högt värde då skribenterna innehar stort kulturellt kapital som kan

legitimera vad som är godtyckligt och inte. Värderingarna kan dessutom antyda om ett maktförhållande där endast ett fåtal det vill säga skribenterna kan avgöra vad som är förkastligt. När skribenterna påvisar att det finns en ful och fin kultur skildras en upplevd skillnad på de som förstår finkultur det vill säga skribenterna och de som inte gör det, alltså den grupp som uppskattar Paradise Hotel som format.

I analysen beskrivs skribenternas uppfattning om att publiken är paradoxal som vill se jämlikhet samtidigt som drama och sociala övertramp. Deltagande porträtteras och beskrivs som arbetarklass, vilket i sin tur kan härledas till ytterligare samhällsliga kontexter. Marginalisering och vilja för exponering beskrivs i analysen som drivfaktorer, detta innebär att lägre klasser anses ha större benägenhet att exponera intima barriärer. Både publik och deltagare kan associeras till lägre klasser eftersom de konsumerar och deltar i innehåll som benämns som "fultkultur" av kultureliten.

Ett av resultaten som var mest återkommande var relationen mellan produktion och deltagare. Produktion och kanaler framställs i artiklarna utnyttja sin maktposition på deltagarnas bekostnad. Sima uttrycker bland annat "systematisk utnyttjande" i branschen, något som konsekvent återkommer i resultatet. Produktionsbolagen och kanaler framställs tillhöra en högre medelklass till skillnad från deltagande som benämns som arbetarklass. Analysen resulterade i intygande av att deltagarna tillskrivs som passiva, nästintill offer för både reality-formatet och produktionen. Den samhällsliga kontexten av klasspositioner ses som avgörande, där lägre klassernas okunskap och naivitet ses som drivande faktorer.

Likt Madsen och Brinkmanns forskning tyder resultatet på att deltagarna behöver gå över vanligtvis ansedda normer för att få delta i reality-formatet. Krönikörerna redogör reality formatet som beroende av övertramp och inträde till den personliga sfären. Arbetarklassen får ett utrymme i reality-tv:ns värld, däremot kan resultatet liknas med Stiernstedt och Jakobsson resonemang om att utrymmet inte innebär en demokratisk plattform där klassen får sin röst hörd. Analysen pekar snarare på att arbetarklassen får inta en roll under bestämmelser eller förväntningar som formatet eller publiken kräver.

Ett resonemang som skulle vara relevant att utveckla är relationen mellan publiken och produktionen. Med ett annat material skulle relationen kunna diskuteras samtidigt som frågor om publikens inställning till de moraliska aspekterna lyftas. Speciellt de moraliska aspekterna rörande macho-strukturer skulle vara av relevans att framhäva med tanke på de

misstänkta sexuella övergreppen. Publiken tycks vilja se ett format som innehåller dessa maktstrukturer och i en tid av fjärde vågens feminism kan detta vara av stort värde.

6. Källförteckning

Berglez, P (2010) *Kritisk Diskursanalys* I Ekström, M och Larsson, L (Red.), Metoder i kommunikationsvetenskap. Lund, Studentlitteratur AB.

Berglez, P (2019) *Kritisk diskursanalys*. I Ekström, M & Johansson, B (red), Metoder i medie-och kommunikationsvetenskap. Lund, Studentlitteratur AB.

Broadly, Donald (1988). Kulturens fält. Om Pierre Bourdieus sociologi i *Masskommunikation och kultur*. NORDICOM-Nytt/Sverige, nr 1-2, s. 59-88

Biressi, Anita och Nunn, Heather (2005) *Reality tv- realism and revelation*. New York, Columbia University Press.

Bourdieu, Pierre (1986): *Distinction: A social critique of the judgment of taste*. London: Routledge

Deerry, June (2015) *Reality TV*. Malden, Polity press.

Cossey, Olivia och Martin, Jessica (2021). *Women, anger and emotion management in Love Island* <https://doi.org/10.1080/14680777.2021.1980081> New York , Routledge.

Ekström, Mats & Larsson , Larsåke (2010) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund, Studentlitteratur AB.

Fairclough, Norman(1995) *Media Discourse*. London Edward Arnold.

Fairclough, Norman (2001) “The Discourse of New Labour” i Margaret Wetherell, Stephainie taylor & Simeon Yates(red): *Discourse as data: A guide for Analysis*. london: Sage.

Hill, Annette (2015). *Reality TV*. New York, Routledge.

Lindgren, Simon (2009) *Populärkultur: Teorier, metoder och analyser*. 2. uppl. Malmö, Liber AB

Madsen, Ole Jacob och Brinkmann, Svend (2012). *Lost in Paradise: Paradise Hotel and the Showcase of Shamelessness*

<http://ludwig.lub.lu.se/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edselc&AN=edselc.2-52.0-84866126759&site=eds-live&scope=site>

Skeggs, Beverley och Wood, Helen. (2011) *Reality Television and class*. London, Palgrave Macmillan

Skeggs, Beverley, Och Wood, Helen. (2008). "The Labour of Transformation and Circuits of Value 'Around' Reality Television." *Continuum: Journal of Media & Communication* 22 doi:10.1080/10304310801983664.

Stiernstedt, Fredrik och Jakobsson, Peter (2011). *Watching reality from a distance: class, genre and reality television*. Södertörn University.

Winter Jørgensen, Marianne och Phillips, Louise (2000) *Diskursanalys som teori och metod*. Lund, Studentlitteratur

7. Empiriskt material

Martinsson, Sara (2021). Dokusåpan är snart enda tv-formatet där arbetarklassen får vara med. *Dagens Nyheter*. 24 april.

<https://www.dn.se/kultur/sara-martinsson-dokusapan-ar-snart-enda-tv-formatet-dar-arbetarklassen-far-vara-med/> (Hämtad 2021-11-30)

Andén, Axel (2021). Reaktionerna på Paradise Hotel visar att något hänt. *Svenska Dagbladet*. 23 April

<https://www.svd.se/reaktionerna-pa-paradise-hotel-visar-att-nagot-hant> (Hämtad 2021-12-02)

Björklund, Anna (2021) Jag är trött på feministernas Paradise hotel-hyckleri. *Göteborgs-Posten*. 6 maj.

<https://www.gp.se/kultur/kultur/jag-%C3%A4r-tr%C3%B6tt-p%C3%A5-feministernas-paradise-hotel-hyckleri-1.46257996> (Hämtad 2021-12-02)

Sima, Jonna (2021) Paradise hotel visar en ruttan tv-bransch. *Aftonbladet*. 7 maj.

<https://www.aftonbladet.se/ledare/a/Ep7Kzj/paradise-hotel-visar-en-ruttan-tv-bransch>

(Hämtad 2021-12-01)